

De kleine Sofie was altijd heel nieuwsgierig. Niet dat ze zich met dingen bemoeide die haar niet aangingen. Zo was ze niet. Zij wilde wéten, ze wilde alles weten van wat er op de wereld en daarbuiten is.

Haar vader en moeder waren vaak ten einde raad.

‘Waar komt het water vandaan?’

‘Ja, maar voordat het in de kraan zat?’

‘Kan een bloedzuiger het bloed ook weer terugsturen door je vel?’

‘Is er weleens een vogel buiten de dampkring terechtgekomen?’

Allemaal vragen waarop het moeilijk is een antwoord te geven.

Omdat Sofie al heel lang ziek was en van de dokter in bed moest blijven, kwam er een leraar bij haar aan huis. Meester Jeroen heette hij; hij had vriendelijke blauwe ogen en wat plukjes haar om zijn mond. Die arme man werd van Sofie soms hoorndol.

‘Meester Jeroen, hoe komt het dat het gras groen is?’

‘Dat komt, kleine Sofie...’ begon meester Jeroen dan, en daarna praatte hij wel een uur lang over zuurstof, over ozon en stikstof, en over de bladluis met zijn groene schutkleur. ‘Snap je wel?’ zei hij aan het eind van het verhaal toen hij alles had verteld wat er volgens hem mee te maken had.

‘Ja maar, hoe komt het dat gras gróén is?’ vroeg Sofie.

‘Grote hemel!’ Meester Jeroen stak van wanhoop zijn

armen omhoog. ‘Kind, zulke dingen moet je niet vragen. Omdat Onze-Lieve-Heer het zo gemaakt heeft!’

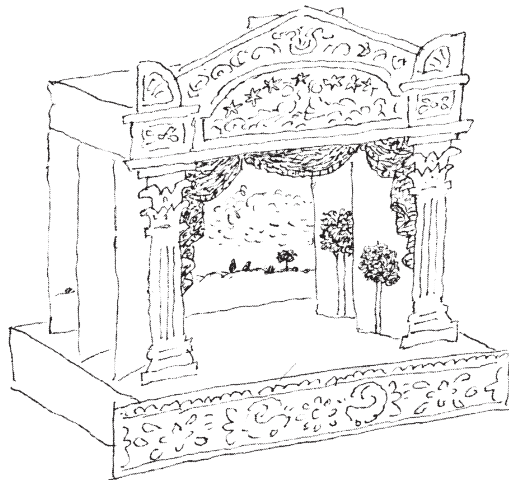
Daar geloofde meester Jeroen zelf geen fluit van, dat had Sofie wel in de gaten. Ze kneep haar mond stijf dicht, nam haar lappenpop Lange Wapper in haar armen, en verdween bijna helemaal onder de dekens.

‘Wat gebeurt er eigenlijk met je als je dood bent?’ vroeg ze.

‘Op zulke domme vragen geef ik geen antwoord,’ zei meester Jeroen en hij liep de kamer uit.

Het poppentheater

Die avond moesten Sofies vader en moeder naar een feest. Meester Jeroen bleef eten, want hij zou op Sofie passen. Nu was meester Jeroen een arme leraar zonder werk. In geen zes maanden had hij zo veel en zo lekker kunnen eten als die avond en bovendien dronk hij ook nog drie glazen rode wijn. Na het eten, toen de ouders van Sofie vertrokken waren, ging hij in een diepe leunstoel zitten, zette de televisie aan, en viel in slaap. Hij bleef slapen en bewoog zich niet, ook niet toen de klok twaalf uur sloeg.

Intussen lag Sofie in haar eigen kamer in bed, klaarwakker. Ze had al van alles geprobeerd: schapen tellen, schapenwolkjes tellen, naar het tikken van de klok luisteren; niets hielp. In de kamer brandde een nachtlampje, maar Sofie hield haar ogen dicht.

Terror, de dikke kater, lag op haar voeten. Hij was ook wakker en gluurde door zijn ogen als spleetjes.

Opeens hoorde Sofie een zacht geschuifel. En er ritseelde iets. Over de vloer trippelden voetjes, heel kleine voetjes moesten het zijn. Je kon het bijna niet horen op het dikke tapijt. Het geluid kwam uit alle hoeken van de kamer; er waren ook langzame, doffe stappen bij.

Toen klonk er een bons, een héél zachte. Een deur ging open, die kraakte en piepte. Weer een bons; de deur werd dichtgeslagen. Dat moest wel een klein deurtje zijn, een die van papier of karton was gemaakt.

Sofie bewoog zich niet. Ze lag met gespitste oren te luisteren. Toen hoorde ze gefluister.

‘Laat dat! Laat dat!’ klonk het boos. En: ‘Au! Sodeju! Ken je niet uit je doppe kijken?’

‘Sst! Maak toch niet zo’n herrie!’

‘Kan mij wat verrekken. Als hier ook niemand een poot uitsteekt!’

Zulk barbaars gevloek had Sofie nog nooit in haar leven gehoord. Ze trok haar wenkbrauwen op en luis-terde goed.

Het gemopper en gestommel kwam dichterbij. Weer hoorde ze voeten rennen en ook het ritselen van zijde. Daarna klonk er een geluid dat deed denken aan geschui-fel met stoelen of bankjes.

De grote klok sloeg kwart over twaalf. Het werd stil. Maar dat duurde niet lang.

Er bewoog iets in het hoge bed van Sofie. Een been werd onder het kussen uit getrokken, en nog een been. Dat was Lange Wapper. Hij ging rechtop zitten, rekte zich uit, geeuwde met wijdopen mond en krabde in zijn haar. Voorzichtig draaide Sofie haar hoofd om en keek. Lange Wapper kroop naar de rand van het bed en liet zijn lange benen omlaagbungelen.

Sofie keek de kamer in. Het was er schemerdonker en toch kon ze alles goed zien. Wat haar nog het meest verbaasde was dat ze niet schrok van wat ze zag.

Al haar poppen en dieren waren van kasten en uit la-den gekomen; ze hadden stoeltjes en krukjes in drie rijen neergezet en daar zaten ze nu te wachten. In een hoek van de kamer stond haar toneeltje. Het gordijn bewoog

en eventjes stak er een staart door een kier. De poppen en dieren begonnen te lachen. Eentje riep: ‘We kunnen beginnen! Haal op dat gordijn!’

Maar een hand of poot trok het gordijn dicht en er gebeurde niets.

Het publiek werd ongeduldig. Ze zaten allemaal door elkaar te praten, papieren zakjes kraakten, chocolaatjes en dropjes werden langs de rijen doorgegeven. Beertje keek door zijn toneelkijker naar de krullen op het plafond. De giraf kreeg een aanval van kriebelhoest en die achter hem zaten sloegen hem op zijn rug en op zijn nek. Ze gooiden een blikken doosje met hoestballetjes naar hem toe. Toen klonk er een belletje.

‘Sst! Stil! Ze beginnen. Het begint!’ klonk het van alle kanten.

De Domme August, met zijn dikke knobbelneus, kwam voor op het toneel staan en sloeg op een trommel.

‘Hooggeacht publiek!’ zei hij. ‘Geachte aanwezigen. Uw geduld zal beloond worden. U gaat kijken naar het toneelspel *De wereld is een tranendal*, in vier bedrijven. Let u allen goed op, het is een leerzaam stuk.’

‘Boe! Boe!’ klonk het uit het publiek. ‘Wij willen niet leren, wij willen lachen!’

De Domme August deed net of hij dat niet hoorde. Hij draaide zich om en riep: ‘Zeg, zou die slome sukkel van een Jan Klaassen eindelijk eens klaar zijn? Hé, Jan Klaassen, ben je nou nog niet klaar? Heb je je goeie pak al aan?’

‘Jaja, ik kom d’r an!’ werd van achter het toneel geroepen.

De gordijnen gingen open en daar was Jan Klaassen. Hij had alleen een lang hemd aan en een slaapmuts op zijn hoofd. In een hoekje van het toneel stond een galg, met de beul ernaast. Een politieagent en Katrijntje staken hun hoofd om de coulissen en keken nieuwsgierig naar de rijen toeschouwers.

Nu zat Sofie rechtop in bed. Met grote ogen keek ze naar alles wat er in haar kamer gebeurde. Ze had twee rode vlekken op haar wangen, van koorts en opwinding.

Katrijn rende naar voren. Ze had een baby op haar arm die krijste en gilde. Katrijn zelf krijste en gilde ook. En nog harder gilde het publiek.

‘Poppenkast! Poppenkast!’ riepen ze. ‘Dat hebben we al zo vaak gezien! Komen jullie eens met iets nieuws. Die ouwe koek, daar vallen we bij in slaap!’

Er suisde iets door de lucht dat voor de voeten van de Domme August neerkletterde. Een zilveren dolk, versierd met edelstenen van glas.

‘Die is voor jou!’ riep de mopshond, die op de voorste rij zat. ‘En denk niet dat ik niet mikken kan. Dit was alleen een waarschuwing.’

Zijn vriendin, de zwarte poedel, kirde: ‘Een schande is het, gewoon een schande. Poppenkast, dat is voor domme kinderen. Wij willen iets wat moeilijk is!’

Het publiek werd hoe langer hoe rumoeriger. Sommigen waren zelfs op hun stoel gaan staan en zwaaiden met gebalde vuisten. Maar de mopshond en de poedel kregen het ook moeilijk, want het varken, de zeehond en het duikelaartje achter hen begonnen op ze los te slaan en te timmeren en riepen: ‘Opscheppers! Wij willen lachen, wij willen lachen!’

‘Jaja, wij willen lachen!’ riepen alle anderen ook.

De baby van Katrijn brulde nog harder en Katrijn raakte door alles wat er gebeurde zo in de war dat ze haar jankende kind midden tussen het opgewonden publiek smeed. Er werd hard om gelachen en het arme kind werd van de een naar de ander gegooid, tot aan de achterste rij toe waar het in een donker hoekje rolde en bleef liggen.

De beul wilde intussen doorspelen. Hij rende achter Jan Klaassen aan, maar die zag kans de strop te ontlopen. Hij klauterde langs een tafelpoot en verstopte zich op de vensterbank. De politieagent en de beul zochten hem overal.

En de Domme August, sprakeloos van schrik, hief wanhopig zijn armen omhoog.